

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupíckové v právní věci žalobkyně: **K. L.**, zastoupena Mgr. Radimem Strnadem, advokátem, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 9. 2018, č. j. 33 A 44/2018 – 27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 23. 7. 2018, č. j. CPR-30032-2/ČJ-2017-930310-V234, žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje ze dne 7. 9. 2017, č. j. KRPB-60548-43/ČJ-2017-060026-SV. Tímto rozhodnutím bylo žalobkyni podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 3 měsíců. Důvodem pro uložení správního vyhoštění byla skutečnost, že dne 15. 12. 2016 ve 20:00 hod. byla policejní hlídkou provedena pobytová kontrola se zaměřením na oprávněnost pobytu cizinců a oprávněnost k zaměstnání na území České republiky na pracovišti společnosti Karlova pekárna s. r. o., Brněnská 158, Židlochovice, provoz Tišnov na adrese U Svratky 962, Tišnov (dále jen „Karlova pekárna“). V této souvislosti byla kontrolována také žalobkyně, která na výzvu policejní hlídky předložila platný cestovní doklad Ruska s platným vízem typu D, za účelem studium (školení, stáž) jiné než směrnice 2004/114/ES.

Nepředložila však platné povolení k zaměstnání ani živnostenské oprávnění, které by ji opravňovalo k výkonu práce na území České republiky.

II.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalované žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji zamítl rozsudkem ze dne 21. 9. 2018, č. j. 33 A 44/2018 – 27.

[3] Krajský soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností rozhodnutí správních orgánů a dospěl k závěru, že tato nejsou vadou nepřezkoumatelnosti zatížena, neboť je z nich bez důvodných pochybností zřetelné, o čem a jak bylo rozhodováno. Krajský soud dále odmítl právní názor žalobkyně, že by směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2016/801 ze dne 11. 5. 2016, o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (dále jen „směrnice“), ve vztahu ke členským státům obligatorně stanovovala, že musí přípravný kurz předcházející studiu na vysoké škole považovat za studium, na základě kterého vzniká status studenta umožňující zaměstnání nebo výkon samostatné výdělečné činnosti za podmínek stanovených v čl. 24 směrnice. Z dikce čl. 3 odst. 3 směrnice jednoznačně vyplývá, že členské státy mohou na základě svého uvážení, avšak nemusí považovat přípravný kurz na vysokoškolské vzdělání za rozhodnou skutečnost ve vztahu k přiznání statusu studenta, na kterého by dotčená sekundární legislativa EU dopadala. Z toho důvodu se žalobkyně nemůže úspěšně dovolávat porušení závazku České republiky ve vztahu k implementaci směrnice, ale toliko případného pochybení správních orgánů při interpretaci a aplikaci související vnitrostátní právní regulace. V tomto ohledu bylo tedy předmětem sporu, zda lze přípravný jazykový kurz na VUT v Brně považovat za prezenční formu studia na vysoké škole a tedy soustavnou přípravu na budoucí povolání, jak stanovuje § 5 písm. d) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“). Přestože citovaný zákon v tomto ohledu hovoří pouze o prezenčním studiu na vysoké škole, je podle názoru krajského soudu třeba interpretovat daný pojem v souladu s právní úpravou obsaženou v zákoně č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vysokých školách“). Ta je jednoznačně založena na rozlišování mezi studiem v některém z akreditovaných studijních programů a celoživotním vzděláváním, které danému vysokoškolskému studiu v zásadě pouze předchází. Účast na přípravném jazykovém kurzu ve formě celoživotního vzdělání proto není ani v případě žalobkyně prezenčním studiem na vysoké škole, které by představovalo soustavnou přípravu na budoucí povolání podle § 98 písm. j) ve spojení s § 5 písm. d) zákona o zaměstnanosti.

III.

[4] Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. a) a d) s. ř. s.

pokračování

[5] Stěžovatelka má za to, že její studium intenzivního kurzu českého jazyka pro cizince – přípravný kurz ke studiu na vysoké škole na VUT v Brně splňuje podmínku soustavné přípravy na budoucí povolání formou prezenčního studia na vysoké škole ve smyslu § 5 písm. d) zákona o zaměstnanosti, přičemž toto ustanovení nevyžaduje, aby osoba připravující se budoucí povolání byla zároveň studentem vysoké školy. Pojem „prezenční studium na vysoké škole“ zahrnuje i studium v programu celoživotního vzdělávání, což je i případ stěžovatelky. Proto se na ni vztahuje výjimka podle § 98 písm. j) zákona o zaměstnanosti, tedy že k jejímu zaměstnání není potřeba žádné další povolení. Z její strany tak nedošlo k naplnění důvodů pro udělení správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců.

[6] Na základě výše uvedeného proto stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[7] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že způsob rozhodování krajského soudu nebude blíže komentovat a v rámci svého vyjádření odkazuje na shromážděný spisový materiál.

V.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Jelikož stěžovatelka napadá rozsudek krajského soudu také pro jeho nepřezkoumatelnost, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve tímto důvodem, protože by bylo předčasné, aby se zabýval právním posouzením věci samé, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

[11] Jak vyplývá z konstantní judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje argumentaci účastníků řízení za nedůvodnou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97 a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75). Meritorní přezkum rozsudku je tak možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Tato kritéria napadený rozsudek splňuje, neboť je z jeho odůvodnění zcela zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci v rozsahu žalobních bodů krajský soud veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl. Skutečnost,

že stěžovatelka se závěry krajského soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost.

[12] Stěžovatelka dále brojila proti závěru správních orgánů a návazně krajského soudu, že vykonávala na území České republiky práci neoprávněně. Namítala, že byla oprávněna v České republice pracovat na základě § 98 písm. j) zákona o zaměstnanosti, neboť absolvování přípravného kurzu českého jazyka ke studiu na vysoké škole je třeba považovat za soustavnou přípravu na budoucí povolání. Nejvyšší správní soud stěžovatelce nepřisvědčil a plně se ztotožnil se závěry krajského soudu.

[13] Výkon závislé práce cizincem, který není občanem členského státu Evropské unie, na území České republiky je možný výlučně na základě platné zaměstnanecké karty, karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance, modré karty nebo povolení k zaměstnání (§ 89 odst. 1 a 2 zákona o zaměstnanosti). Výjimku z tohoto pravidla představuje § 98 písm. j) zákona o zaměstnanosti, jehož smyslem je umožnit cizincům, kteří se na území České republiky primárně věnují soustavné přípravě na budoucí povolání, aby si zde mohli v průběhu doby řádného denního či prezenčního studia legálně přivydělávat. Podle § 5 písm. d) téhož zákona se za soustavnou přípravu na budoucí povolání považuje mimo jiné doba prezenčního studia na vysoké škole. V rámci citovaného ustanovení zákona o zaměstnanosti je zákonodárcem učiněn výslovný odkaz na zákon o vysokých školách. Tento zákon pak rozlišuje mezi studiem v akreditovaných studijních programech (bakalářské, magisterské a doktorské) a programem celoživotního vzdělávání (§ 2 odst. 1). Formu studia, tj. zda jde o studium prezenční, distanční nebo o jejich kombinaci, pak citovaný zákon upravuje pouze ve vztahu ke studiu v akreditovaných studijních programech (§ 44 odst. 4). Zákon o vysokých školách dále stanoví, že vzdělávání v programu celoživotního vzdělávání nezakládá jeho účastníkům právní postavení studenta podle tohoto zákona (§ 60 odst. 3).

[14] V nyní posuzovaném případě není sporné, že přípravný kurz českého jazyka pro cizince, který v rozhodné době navštěvovala stěžovatelka, spadá do programu celoživotního vzdělávání. Stěžovatelka tak v době, kdy pracovala v Karlově pekárně, neměla právní postavení studenta podle zákona o vysokých školách. Podle názoru Nejvyššího správního soudu smyslem a účelem přípravného jazykového kurzu pro cizince není příprava na budoucí povolání, ale toliko jazyková příprava na možné budoucí studium některého z akreditovaných studijních programů na vysokých školách v České republice. Tomu nasvědčuje i skutečnost, že po úspěšném složení závěrečné zkoušky získávají účastníci toliko osvědčení o absolvování kurzu a o vykonání zkoušky, která však není státní závěrečnou zkouškou ve smyslu § 53 zákona o vysokých školách (viz oficiální internetové stránky VUT v Brně - Institutu celoživotního vzdělávání na <https://li.vutbr.cz/>). Uvedené ostatně vyplývá i přímo z vyjádření VUT v Brně - Institutu celoživotního vzdělávání ze dne 3. 4. 2017, které je založeno ve správním spisu.

[15] Krajský soud tedy nepochybil, pokud pojem „prezenční studium na vysoké škole“ obsažený v § 5 písm. d) zákona o zaměstnanosti, interpretoval v souladu s právní úpravou obsaženou v zákoně o vysokých školách. Jak správně uvedl krajský soud, zákon o vysokých školách jednoznačně rozlišuje mezi studiem v některém z akreditovaných studijních programů a celoživotním vzděláváním. Přípravný jazykový kurz pro cizince, který patří do programu celoživotního vzdělávání, však vysokoškolskému studiu v zásadě

pokračování

pouze předchází s tím, že ani úspěšné absolvování tohoto kurzu nezaručuje jeho účastníkům přijetí ke studiu v akreditovaném studijním programu. Účast na přípravném jazykovém kurzu proto není prezenčním studiem na vysoké škole a nelze ji tak považovat za soustavnou přípravu na budoucí povolání podle § 98 písm. j) ve spojení s § 5 písm. d) zákona o zaměstnanosti. V případě stěžovatelky tak došlo k naplnění důvodů pro udělení správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců, neboť byla na území České republiky zaměstnána bez povolení k zaměstnání, ačkoli je toto povolení podmínkou výkonu zaměstnání.

[16] Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že neshledal v rozhodnutích správních orgánů a krajského soudu ani žádnou další vadu či nezákonnost, pro které by bylo nutno jejich rozhodnutí zrušit. Jejich rozhodnutí mají oporu ve správním spisu a právní úpravě, a soud na ně proto v podrobnostech odkazuje.

[17] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[18] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. září 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu